

A Fővárosi Ítéltábla a dr.ügyvéd (.) által képviselt felperes neve (.) felperesnek, a Ügyvédi Iroda (; ügyintéző: ügyvéd) által képviselt Zrt. „f.a.” (.) I. rendű, és a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd) által képviselt Zrt. „f.a.” (1132 Budapest, Váci út 30.) II. rendű alperes ellen követelés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. június 13-án meghozott 6.G.43.519/2016/10. számú ítélete ellen - melyet a 13. és 14. sorszámú végzéssel javított ki - az I. rendű alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2018. február 28-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és az I. r. alperest 25.000 (huszonötezer) forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes és a II. r. alperes 2014. január 8-án számlaszerződést kötött egymással, melynek alapján a II. r. alperes ügyfélszámla, értékpapírszámla, illetőleg értékpapír nyilvántartási számla megnyitását vállalta.

Az I. r. alperes 2014. december 10-én 8.334.578 forint értékű QFH200902A13 nevű, névre szóló értékpapírra adásvételi szerződést kötött a felperessel azzal, hogy e napon a vevő a teljes vételárat kifizette az eladónak, míg az eladó az értékpapírokat letéti őrzésbe vette. Ezen a napon az I. r. alperes, mint vevő és a felperes mint eladó adásvételi szerződést kötött az adásvételi szerződéssel érintett értékpapírra, melyben az eladási jog gyakorlásának határidejét 2015. december 10. napjában határozták meg 9.334.727 forint vételáron. Az I. r. alperes 2015. április 7-én közölte a felperessel, hogy a befektetési állománya mindösszesen 8.334.578 forint 2015. december 10-i lejáratú időponttal. A Magyar Nemzeti Bank 2015. április 17-én a II. r. alperes tevékenységi engedélyét visszavonta, és a felszámolását kezdeményezte. A felperes 2015. június 2-án ún. kötvény kibocsátásából és értékesítéséből eredő követelése alapján kérelmet töltött ki, melynek alapján 8.334.578 forint követelést mutatott ki. A Kárrendezési Alap 2016. március 24-én közölte a felperessel, hogy a követelés a befektetési szolgáltató által vezetett értékpapírszámlán nem szerepel, így kárrendezési ellenértéket nem tud megfizetni, azonban tájékoztatta a Kárrendezési törvény 15. § (3) bekezdése szerinti lehetőségről.

A felperes végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy a perbeli adásvételi szerződés alapján 8.334.578 forint összegű követelése áll fenn a II. r. alperessel szemben, akinek a függő ügynökeként járt el az I. r. alperes. A követelés nem szerepel a II. r. alperes által vezetett értékpapírszámlán, azonban az I. r. alperes elismerte a befektetési állományt, és ennek alapján a

felperes a Kárrendezési Alaphoz a jogvesztő határidőn belül kérelmet terjesztett elő. A felszámolás során az alperesekkel szemben hitelezői igénybejelentéssel nem élt, és nyilatkozott arról, hogy visszafizetést nem kapott az adásvételi szerződése alapján.

Az I. r. alperes a keresetre e szerint nyilatkozott, hogy a követelés megalapozottságát nem tudja megállapítani, ezért azt nem vitatja. Megerősítette, hogy a felperes részéről hitelezői igénybejelentésre nem került sor. Kérte a perköltség megállapításának a mellőzését, mivel az I. r. alperes nem adott okot a perre, és a perindításra csak azért került sor, hogy a felperes az igényét a Kárrendezési Alapnál érvényesíthesse.

A II. r. alperes ellenkérelmében nem vitatta, hogy függő ügynökként vette igénybe az I. r. alperes szolgáltatásait. A jelen felperes követelése nem került felvezetésre a II. r. alperesnél vezetett számlára és fiktív kötvényként sem írták jóvá. Az összegszerűség tekintetében előadta, hogy annak megállapítása szükséges, melyhez az igazoltan megfizetett összegből le kell vonni az I. r. alperes által a felperesnek kifizetett összegeket. Indítványozta a felperes nyilatkozatát a vételár pontos megfizetéséről.

A törvényszék a 13. és 14. sorszámú végzésével kijavított 10. sorszámú ítéletében megállapította, hogy az I. r. alperes a II. r. alperes függő ügynökeként eljárva 2014. december 10-én 8.334.578 forintot vett át a felperestől a 2014. december 10-én a QFH200902A13 elnevezésű, névre szóló értékpapírra kötött adásvételi szerződés alapján. Az ügyletből eredően nem került sor követelés jóváírására a felperes értékpapírszámláján, és ezen összegből a felperes semmit nem kapott vissza a kifizetett vételárból sem az I. r., sem a II. r. alperestől az elsőfokú ítélet meghozatala napjáig.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. és II. r. alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak fejenként 250.037 forint kereseti illetéket.

A törvényszék döntése indokolásában megállapította, a felperes hitelezői igényt nem terjesztett elő az alperesekkel szembeni felszámolási eljárásban. A Cstv. 37. §-ának, illetve a 2015. évi CCXIV. törvény (továbbiakban: Kárrendezési törvény) rendelkezéseinek a felhívását követően megállapította, hogy a felszámolási eljárásban a felperes anyagi jogi igénye elenyészett, mely nem akadályozza a kereseti követelés érvényesítésének. A felperes a keresetét a Kárrendezési törvényre alapította, melynek 15. § (3) bekezdése értelmében ahhoz, hogy a felperes az Alappal szemben eljárjon, per indítása szükséges. Az Alap ugyanis akkor is megállapítja az ellenértéket, ha a kötvényt nem írták jóvá az értékpapírszámlán, azonban a követelés fennállását jogerős bírósági határozat megállapítja. A megállapítási kereset indításának egyetlen célja, hogy a Kárrendezési Alappal szemben az igényét a jogosult érvényesíthesse.

Az adott esetben megállapítható, hogy a II. r. alperes befektetési szolgáltatási tevékenységet folytatott, míg az adásvételi szerződés megkötésére az I. r. alperes saját nevében nem volt jogosult. A perben a felek egyező előadása folytán nem volt vitás, hogy az I. r. alperes a II. r. alperes függő ügynökeként járt el a perbeli szerződés megkötésekor, és a felperes a szerződés megkötésekor 8.334.578 forint vételárat fizetett, de nem volt vitatott az sem, hogy a felperes számára az értékpapírszámlán az értékpapír jóváírása nem történt meg. Ezért a törvényszék megállapította, hogy a Kárrendezési törvény szerinti ügylet jött létre a felperes és a függő ügynök által képviselt II. r. alperes között, így a felperes a törvény 15. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennálltát igazolta. A felperes a kifizetett vételárból semmit nem kapott vissza, míg a perben ezt cáfoló adat nem merült fel.

A törvényszék a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott és a 82. § (2) bekezdése alapján kötelezte az I. és II. r. alperest a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére. A felperes oldalán felmerült képviseleti költség megállapítását a felperes erre irányuló kérelme folytán mellőzte.

Az ítéletnek az illetékfizetési kötelezettség összegére vonatkozó rendelkezése ellen az I. r. alperes jelentett be fellebbezést, kérve a fizetendő eljárási illeték összegének 10%-ra való mérséklését.

Sérrelmezte, hogy az ítélet a perköltség megállapításának mellőzése iránti kérelmének figyelmen kívül hagyása vonatkozásában indokolást nem tartalmazott.

Hangsúlyozta, a perre okot nem adott, a felperes követelését az első tárgyaláson, illetőleg a tárgyalást megelőzően előterjesztett írásbeli nyilatkozatában azonnal elismerte. Hivatkozott arra is, hogy a felperes keresetének előterjesztésére a felperes magatartásán kívüli okból, a jogszabály kötelező rendelkezéseire tekintettel került sor. A felperesnek ugyanis annak érdekében, hogy a követelését az Alap előtt érvényesíteni tudja, az alperessel szemben keresetet kellett előterjesztenie a követelés megállapítása iránt a Kárrendezési törvény 15. § (3) bekezdése értelmében. Megjegyezte, hogy a felperes hitelezői igénybejelentéssel nem élt az adós felszámolási eljárásában, és a megkötött jogügyletre vonatkozóan a felszámolónak iratanyag nem áll rendelkezésre.

Állította, hogy az Itv. 58. § (1) bekezdés c) pontjában írt törvényi követelmények teljesültek. Mivel a felperes követelésére vonatkozó iratanyag átadására nem került sor, illetőleg a felperes hitelezői igénybejelentéssel sem élt, így a követelés jogalapjának az elismerésével a felperes követelésének érvényesíthetőségét a töle elvárható módon elősegítette, míg a követelés összegének megállapítása a bíróság hatáskörébe tartozik. Az alperes nyilatkozatát a felperesi követelés elismeréseként kell figyelembe venni, az alperes szándéka is erre irányult. Abban az esetben, ha a törvényszék az alperes nyilatkozatát másként értelmezte volna, úgy fel kellett volna hívnia a nyilatkozatának kiegészítésére, indokai előadására.

Az illeték mérséklését álláspontja szerint az is indokolja, hogy a kereset előterjesztésére nem az alperes magatartása, hanem jogszabály rendelkezése alapján került sor a Kárrendezési törvény 15. § (3) bekezdése értelmében. Ezáltal az alperes felszámolási eljárása során olyan okból keletkezik jelentős összegű illetékből álló követelés, amely az alperes magatartásával nem áll összefüggésben, és amelynek alperes által történő viselése méltánytalan terhet jelentene mind az alperesre, mind a hitelezőkre. Az I. r. alperes ellen jelentős számban indultak peres eljárások a Kárrendezési törvényre való utalással, így ha ezen eljárásokban meghozandó ítéletek mindegyikében az alperest illeték, illetve perköltség megfizetésére kötelezi a bíróság, úgy ez a bejelentkezett és nyilvántartásba vett hitelezők követelésének a kielégítését fogja ellehetetleníteni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A II. r. alperes fellebbezést és fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Tekintettel arra, hogy az I. r. alperes csak a fizetendő eljárási illeték összege tekintetében terjesztett elő fellebbezést, így a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése folytán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - vagyis az I. r. alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege tekintetében - bírálta felül.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Az adott ügyben megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott, és az I. r. valamint II. r. alperest fejenként 250.037 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte. A törvényszék az eljárási illeték összegét az illeték alap után kiszámítandó összeg 6%-ában, vagyis 500.074 forint összegben határozta meg, melyet megosztott az alperesek között.

Az elsőfokú bíróság elfoglalt jogi álláspontjánál fogva tévesen tekintett el az eljárási illeték mérséklésére lehetőséget biztosító jogszabályi rendelkezés alkalmazásától, mellőzve annak

indokolását is

Kétségtől, az adott eljárás speciális eljárás a tekintetben, hogy az alperesek magatartásától függetlenül a felperesnek bírósági eljárást kell indítania, mivel a megjelölt ügyletből eredő követelés fennállását jogerős bírósági határozatnak kell megállapítani ahhoz, hogy az Alap a kárrendezés tárgyában eljárasson. Erre tekintettel megalapozottan hivatkozott az I. r. alperes a fellebbezésében arra, hogy mivel már a kereseti kérelemre adott válaszában, még a tárgyalás megtartása előtt, elismerte a felperesi kereseti kérelemben foglaltakat, így helye van az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 58. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alkalmazásának, mely lehetővé teszi az illeték mérséklését. Abban az esetben ugyanis, ha az alperes a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri vagy az első tárgyalás előtt a követelést teljesíti, az illeték a peres eljárás illetékének 10%-a, vagyis adott esetben - figyelemmel az illeték alperesek közötti megosztására - 25.000 forint.

A fentiek miatt a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését az I. r. alperes tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az I. r. alperest a megállapított illeték 10%-ában meghatározott összegű eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Az I. r. alperes fellebbezése eredményre vezetett.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pernyertes fél költségeinek a megfizetésére a pereszes felet kell kötelezni; ez alól annyiban van helye kivételnek, amennyiben a 80-83. §-ok eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója.

Az adott ügyben nincs pereszes fél, és a Pp. 80-83. §-ai alapján eljárási költség viselésére kötelezhető más személy sem. Ezért az I. r. alperest az Itv. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján megillető illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint meghatározott mértékű (20.000 forint) fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli. Az eljárásukkal felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Budapest, 2018. február 28.

Dr. Hunyady Mariann s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.  
előadó bíró

Dr. Horváth Andrea s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző